

1) Pesach Haggadah, Magid, Story of the Five Rabbis

מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בֶּן־עֲזַרְיָה וְרַבִּי עֲקִיבָא וְרַבִּי טַרְפוֹן
שֶׁהָיוּ מְסַבִּין בְּבִנְיָבְרַק וְהָיוּ מְסַפְּרִים
בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל־אוֹתוֹ הַלַּיְלָה, עַד שֶׁבָּאוּ
תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם רַבּוֹתֵינוּ הִגִּיעַ זְמַן
קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית.

2) Pesach Haggadah, Magid, We Were Slaves in Egypt

עֲבָדִים הָייְנוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרַיִם, וַיּוֹצִיאֵנוּ ה'
אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֶרַע נְטוּיָה. וְאֵלּוּ
לֹא הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ
מִמִּצְרַיִם, הָרִי אָנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ
מִשְׁעֲבָדִים הָייְנוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרַיִם. וְאִפִּילוּ
כָּלנוּ חֲכָמִים כָּלנוּ נְבוֹנִים כָּלנוּ זִקְנִים
כָּלנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה מִצְוָה עָלֵינוּ
לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם. וְכָל הַמְרַבֵּה לְסַפֵּר
בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הָרִי זֶה מְשַׁבַּח.

3) Bava basra 130b

א"ר זריקא א"ר אממי א"ר חנינא אמר רבי הלכה כר' יוחנן בן ברוקה אמר ליה ר' אבא הורה איתמר במאי קמיפלגי מר סבר
הלכה עדיפא ומר סבר מעשה רב

R. Zerika said in the name of R. Ammi in the name of R. Hanina in the name of R. Jannai
in the name of Rabbi: The halachah is in agreement with [the views of] R. Johanan b.
Beroka. R. Abba said to him: The statement was that he [only] gave [such] a decision!
Wherein lies the difference? — [One] Master holds [that] an halachah is preferable and the
[other] Master holds "**Maaseh Rav**"

4) Tosefta Pesachim 10:12

תוספתא פסחים י"ב

(יב) מעשה ברבן גמליאל וזקנים שהיו מסובין בבית ביתוס בן זונין בלוד והיו [עוסקין בהלכות הפסח] כל הלילה עד קרות הגבר, הגביהו מלפניהם ונועדו והלכו [להן] לבית המדרש.

Tosefta Pesachim 10:12

(12) Once, Rabban Gamliel and the elders were reclining in the house of Boethus ben Zonin in Lod, and they were occupied in studying the laws of Pesach all that night, until the cock crowed. They lifted the table, made themselves ready and went to the house of study [to pray].

5) Brachos 46b

ברכות מ"ו ב

א"ל ריש גלותא לרב ששת אע"ג דרבנן קשישי אתון פרסאי בצרכי סעודה בקיאי מיניכו.

בזמן שהן שתי מטות: גדול מסב בראש ושני לו למעלה הימנו. ובזמן שהם שלש: גדול מסב באמצע, שני לו למעלה הימנו. שלישי לו למטה הימנו.

[...]

אמר רב ששת אנא מתניתא ידענא דתניא: כיצד סדר הסבה?

בזמן שהן שתי מטות, גדול מסב בראש ושני לו למטה הימנו.

בזמן שהן שלש מטות, גדול מסב בראש, שני לו למעלה הימנו, שלישי לו למטה הימנו.

Berakhot 46b

On the topic of meals, the Gemara relates the following: **The Exilarch said to Rav Sheshet: Although you are elderly Sages, the Persians are more expert than you with regard to the required etiquette at meals.** The Persian custom is that **when there are two divans** on which they would recline, **the greater** of the two people **reclines first and the person second to him** in importance reclines on the divan **above him**, alongside his head. **When there are three divans, the greatest** of the three **reclines** on the middle divan, **the one second to him** in importance reclines on the divan **above him**, and **the one third to him** in importance reclines on the divan **below** the greatest of the three.

[...]

Rav Sheshet said: In terms of conduct at a meal, **I know a baraita, as it was taught: What is the order of reclining? When there are two divans** on which they would recline, **the greater** of the two people **reclines first, and the person second to him** in importance reclines on the divan **below him**. **When there are three divans, the greatest** of the three **reclines first**, on the middle divan, **the one second to him** in importance reclines on the divan **above him**, and **the one third to him** in importance reclines on the divan **below** the greatest of the three.

6) Sanhedrin 88b

משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שמשו כל צרכן רבו מחלוקת בישראל

ונעשית תורה כשתי תורות

From the time that the disciples of Shammai and Hillel grew in number, and they were disciples who did not attend to their masters to the requisite degree, dispute proliferated among the Jewish people and the Torah became like two Torahs. Two disparate systems of *halakha* developed, and there was no longer a halakhic consensus with regard to every matter.

7) Brachos 9a

איש מפתח ביתו עד בקר (שמות יב): יכול יהא נאכל. כשאר קדשים ביום שחיטתו כדרך תודה שאף הוא זמן אכילה יום א' ואוכל והולך כל יום שחיטתה והלילה עד הבקר (ב) כדון תודה דכתיב ביום קרבנו יאכל (ויקרא יז) ומה שחלש נאכלין לשני ימים ולילה אחד. שבינתיים דכתיב ביום זבחכם יאכל וממחרת (שם יב) אף פסח נמי הואיל ואינו נאכל אלא בלילה טוקים שני לילות במקום שני ימים דשלמים ויהא נאכל בשני לילות ויום א' לא שויאכל ביום אלא שיהא שעות זמן שלא יפסל באכילה בשביל הממנה היום ויאכל בלילה השנית (קמ"ז) שם תזבח את הפסח בערב כצא השמש מועד לאחך מחללים. הרי לך שלשה זמנים שאינם שוים. בערב כי יבטל לליל ערב היינו לאחר חלות שנסתלקה חמה מראש כל אדם ונעשה ימים למערב. כצא השמש משתכסה. מועד לאחך מחללים בבקר. כילד יתקיימו כולם. בערב לזמן שחיטה כצא השמש החחלת זמן אכילה מועד לאחך זמן שריפה כלומר בבקר הוא נעשה טהור שהגיע זמן שריפה אלא לפי שאין שורפין קדשים ביום טוב ממחזיגין לו עד בקר שני: עד מתי אחה אוכל. היינו כר"ע אבל נאמא קמא עד חלות לילה הוי זמן אכילה וחו לא דאי לא מחזי בינייהו: הכל מודים. רבי עקיבא גופיה מודה שהלילה מחלות ואיך היתה שעת חפזון למחרים לשלם מן הארץ: מערב גמלו. נתנו להם רשות ללכת: חפזון דמחרים. מכת הבטרים שעל ידם נחפזו למחר לשלם: חפזון דשראל. לא שמש להם ללכת עד בקר:

ויש טעם דמני למימר דהכי קאמר לא תעשו דבר שיבא לידי נותר עד הבקר. טעם לא יהא נאכל עד חלות לא תוכל לאוכלו ולא לשורפו בלילה כדקא אמרין *ביום אחה שורפו ואי אחה שורפו בלילה ואם כן ישאר עד הבקר: חלל

חצות כדי להרחיק אדם מן העבירה: הקמר חלבים וכו': *ואילו אכילת פסחים לא קתני ורמזי ק"ש ערבית והלל בלילי פסחים ואכילת פסח מצותן עד שיעלה עמוד השחר אמר רב יוסף לא קשיא הא ר' אלעזר בן עזריה הא רבי עקיבא *דרתניא *ואכלו את הבשר בלילה הזה רבי אלעזר בן עזריה אימר נאמר כאן בלילה הזה ונאמר להלן *ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה מה להלן עד חצות אף כאן עד חצות אמר ליה ר' עקיבא והלא כבר נאמר *בהפזון *עד שעת חפזון אי"כ מה תלמוד לומר בלילה יכול יהא נאכל בקדשים ביום תלמוד לומר בלילה בלילה הוא נאכל ולא ביום בשלמא לר' אלעזר בן עזריה דאית ליה גזירה שוה אצטריך למכתב ליה הוה אלא לר' עקיבא האי הוה מאי עביר ליה למעושי לילה אחר הוא דאתא סר"א הואיל ופסח קדשים קלים ושלמים קדשים קלים מה שלמים נאכלין לשני ימים ולילה אחד אף פסח נאכל שתי לילות במקום ב' ימים ויהא נאכל לב' לילות ויום אחד קמ"ל בלילה הוה בלילה הוה הוא נאכל ואינו נאכל בלילה אחר ור' אלעזר בן עזריה *מלא תותירו עד בקר נפקא ורבי עקיבא אי מרתם הוה אמינא מאי בקר בקר שני ורבי אלעזר אמר לך כל בקר בקר והני תנאי כדני תנאי *דרתניא *שם תזבח את הפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך ממצרים ר' אליעזר אימר בערב אתה זובח וכבוא השמש אתה אוכל ומועד צאתך ממצרים אתה שורף רבי יהושע אימר בערב אתה זובח וכבוא השמש אתה אוכל ועד מתי אתה אוכל והלך עד מועד צאתך ממצרים א"ר אבא הבל מודים כשנגאלו ישראל ממצרים לא נגאלו אלא בערב שנאמר *הוציאך ה' אלהיך ממצרים לילה וכשיצאו לא יצאו אלא ביום שנא' ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה על מה נחלק על שעת חפזון ר' אלעזר בן עזריה סבר מאי חפזון חפזון דמצרים ורבי עקיבא סבר מאי חפזון חפזון דישאל *תנ"ה הוציאך ה' אלהיך ממצרים לילה וכי בלילה יצאו והלא לא יצאו אלא ביום שנא' ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה אלא מלמד שדרתו ליה להם נאילה מבערב: *דבר נא באוני העם וגו' אמרי דבי ר' ינאי *אין נא אלא לשון בקשה אמר ליה הקב"ה למשה בבקשה ממך לך ואמר להם לישראל בבקשה מכם שאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב שלא יאמר אור

8) Rosh Hashana 29b

ראש השנה כ"ט ב

תנו רבנן פעם אחת חל ראש השנה להיות בשבת [והיו כל הערים מתכנסין]. אמר להם רבן יוחנן בן זכאי לבני בתירה: נתקע. אמרו לו: נדון. אמר להם: נתקע ואחר כך נדון. לאחר שתקעו אמרו לו: נדון. אמר להם: כבר נשמעה קרן ביבנה ואין משיבין לאחר מעשה:

Rosh Hashanah 29b

Rabban Yoḥanan ben Zakkai said to the sons of Beteira, who were the leading halakhic authorities of the generation: **Let us sound** the *shofar*, as in the Temple. **They said to him: Let us discuss** whether or not this is permitted. **He said to them:** First **let us sound** it, **and afterward**, when there is time, **let us discuss** the matter. **After they sounded** the *shofar*, the sons of Beteira **said to Rabban Yoḥanan ben Zakkai: Let us now discuss** the issue. **He said to them: The horn has already been heard in Yavne, and one does not refute a ruling after action** has already been taken. There is no point in discussing the matter, as it would be inappropriate to say that the community acted erroneously after the fact.